

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 május 1, csütörtök

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,
104 szám

A magyar főváros ünnepi díszben várta a Román-Magyar Hétre érkezett romániai vendégeket és hatalmas tömegfelvonulással készül Groza Péter miniszterelnök fogadására

Román katonai küldöttség utazott Magyarországra.

BUDAPEST. — A magyar főváros ünnepi díszbe öltözött és nagy testvéri hangulatban fogadta kedden délelőtt a Magyar-Román kultúrhétre érkezett romániai vendégeket s hatalmas tömegfelvonulással készül Groza Péter miniszterelnök fogadására.

A történelmi jelentőségű találkozó alkalmából a magyar főváros utcáit és az üzletek kirakatait a Magyar-Román Társaság gyönyörű színes plakátjaival díszítették. A plakát baloldalán egy hatalmas kéz egy sötét fátyolt lebbent fel, a kéz fölött a román és magyar nemzetiszínek között MRE — Magyar-Román Társaság — felirat látszik. A fellebbentett sötét lepel mögött diadalmasan állnak zöld hegyek, virágos mezők látszanak színes ragyogásban a felhőgölgögök alatt. Előtérben egy nyitott könyv látszik, mellette egy zászló, melynek lángja a román nemzeti színt lehozza. Nagyszerű képe ez a plakát a ma kezdődött magyar-román kultúrhétnek, mely csakugyan a két nép közé mesterségesen befolgott, sötét fátyol fellebbentését célozza, hogy végre szemtől-szemben tisztán lássanak magukat az a két sokat szenvedett nép.

A Magyar-Román Kultúrhét előkészítése alkalmából Kővágy József, Budapest főpolgármestere sajtófogadást rendezett. A sajtófogadáson a magyar főváros vezetői a következő nyilatkozatot adta: „Libertatea” című lap budapesti tudósítójának:

— Groza Péter román miniszterelnök Budapestre érkezése és jelenléte nagy ünnep és felelőttelen élmény lesz részünkre. Tudjuk, hogy egyetlen román államférfi sem karolta fel eddig olyan melegszívűen a mi Erdélyi Vértesszérvéink sorsát és a két nép közötti megértés gondolatát, mint Groza Péter, aki mint Románia miniszterelnöke, egyben rendíthetetlen harcosa a demokraciának és a békeért — mondotta Kővágy József, Budapest főpolgármestere.

Itt írjuk meg, hogy Dinnyes Lajos horvédelmi miniszter magasrangú katonai küldöttséget látott meg Magyarországra.

Román részről a legnagyobb készséggel tettek eleget a magyar honvédelmi miniszter meghívásának. A magasrangú tisztelből álló román katonai küldöttség már el is utazott Magyarországra. A román katonai küldöttséget százszázad fogadta Kürtösnél.

A román kormányküldöttség csütörtökön délután indul el a fővárosból Budapestre. A kormány Budapestre utazó tagjai először részt vesznek a május 1-i ünnepségeken. A kormányküldöttséget Groza Péter miniszterelnök vezeti és annak tagjai Ion Pas művészeti, Octav Livezeanu tájékoztatóiügyi miniszter és Emil Rodnaras miniszterelnökségi államtitkár.

Groza Péter miniszterelnököt — amint azt már megírtuk — távollétében Gheorghe Tatarescu helyettesíti.

BUKAREST. — Balázs Béla, a budapesti Magyar-Román Társaság Bukarestben tartózkodó főtitkára a román sajtónak adott tájékoztatójában elmondta, hogy a hét legnagyobb eseménye kétségtelenül a „Moesary Lajos”-Kollégium felavatása lesz. Ez alkalomból Budapest román és magyar nemzeti lohogódsírhoz öltözik.

Az ünnepségekre érkező vendégeket Lőkősházánál bizottság várja.

A Nemzeti Színházban román művészek román darabokat fognak előadni, majd Major Tamás és Gobbi Hilda ad elő román költeményeket magyar műfordításban.

Május 4-én nyilvános vitát rendeznek a román-magyar kérdésekről, amelyen megjelennek a magyar közélet legkiválóbb képviselői, közöttük Nagy Ferenc miniszterelnök is.

Kedden délután a parlament elé került az új költségvetés

BUKAREST. — (Agerpress.) A parlament délelőtti ülésén a kormány Octav Livezeanu tájékoztató miniszter olvasta fel azokat a költségvetési javaslatokat, amelyek a parlament elé kerülnek. A költségvetésről a parlament rendkívül fontos törvényjavaslatok kísérik.

benyújtott törvényjavaslatok a nevelésről, az ország iparának támogatásáról, a bírósági kar átszervezéséről, a nemzetek haderőit haderő ellen elkövetett bűntettek büntetéséről és a házulajdonos és a közti viszonyt rendező törvény 27. cikkének módosításáról szólnak. Bejelentették az új állampolgársági törvényjavaslatot is.

Az új törvényjavaslat az ellenőrzést különösképpen az ipari termelés programjának elkészítését illetően erősíti meg. Különös figyelmet fognak szentelni annak is, hogy a gyárak az ellátószerveknek és a szövetkezeteknek eljuttassák a termelés nekik járó részét. Kiterjesztik és megerősítik az ellenőrzést a szövetkezeti áruforgalomra is.

Elkészült a gazdasági élet ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban elkészült a gazdasági élet ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat. Az új törvényjavaslat az ellenőrzést különösképpen az ipari termelés programjának elkészítését illetően erősíti meg.

200 vasuti kocsi árpa érkezett

Konstanca kikötőjébe egyik hajó a májusi után fut be gabonával megrakotán. Hétfőn a „Grena” nevű gőzös érkezett meg 200 vasuti kocsi árppal.

30 napon belül be kell jelenteni a felemelt árakat

Az államvasutak vezérigazgatósága május 1-től kezdődően a gabonát és a burgonyát tartalmazó zsákok szállítása-ért kibocsátott zsákszámó árát 100.000 lejre szállította le. A zsákszámó eddigi ára 400.000 lej volt.

A hivatalos lapban megjelent rendelet értelmében 30 napon belül be kell jelenteni mindazokat az árakat, amelyeknek

árát felemelték. Azokat, akik a bejelentést elmulasztják, vagy akik hamis adatokat jelentenek be, szigorúan megbüntetik.

Katonai puccskíséret miatt 30 évi kényszer-munkára ítélték Soroscu ezredest

Az „Agerpress” aradi jelentése szerint a hónapokkal ezelőtt leleplezett katonai puccskíséret résztvevőit súlyosan megbüntették. A katonai törvényszék Dumitru Soroscu ezredest 30 évi kényszer-munkára, Mircea Magearu főhadnagyot 6 évi nehéz börtönre, Andrei Sever Muresanu főhadnagyot 5 évi börtönre, Stefan Burac őrmestert és Ion Popa törzsőrmestert 4 esztendői börtönre ítélte, Vasile Popescu szakvezetőt pedig felmentette. Petre Georgescu tábornokot katonai kórházba internálták.

Az összes elítéltek fellebbeztek.

Kréta szigetén is fellángolt a görög szabadságharc

A görög kormány az amerikai segélyt a szabadságharcos mozgalom elfojtására fordítja.

A görög hatóságok rendelkezése értelmében, Görögországban május elsején ült minden gyűlés. A görög szakszervezetek vezetői felszólították a munkásságot, hogy e nap huszonnégy órájára szüntessék meg a munkát. A hatóságok ugyanakkor közölték a munkásokkal, hogy a május 1-én is dolgozók erre a napra kettős fizetést kapnak. A rendőrség házkutatást tartott az athéni szakszervezeteknél és elkobozta a május 1-i kiáltványokat és rúpedulákat.

A szovjet-angol tárgyalások

Az angol rádió szerint a szovjet külügyminisztériumban most foglalkoznak a brit-szovjet szerződés kiterjesztése és módosítása kérdésében Moszkvában legutóbb volt megbeszélésen előterjesztett angol javaslatokkal. A brit javaslatok tanulmányozása után rövidesen közlik a moszkvai angol nagykövettel, hogy mikorra kívánják küldeni a tárgyalások folytatásának az üljöniját.

Arra számítanak, hogy a valószínűleg több héttig tartó megbeszélés meg e héten, egyes hírek szerint már május 1-én, megkezdődnek. Molotov szovjet külügyminiszter egyébként már régebben közölte az Egyesült Államok moszkvai nagykövét, hogy a Szovjetunió hajlandó megvizsgálni 11 milliárdos kölcsönbérleti számlájának a rendezését.

MARSHALL — A MOSZKVAI ÉRTEKEZLETRŐL

Marshall amerikai külügyminiszter rádióbeszédet mondott a moszkvai értekezletről. Hangsúlyozta, hogy a külügyminiszterek Moszkvában sokkal nagyobb haladást értek el a tárgyalások során, mint általában hitük. Az értekezleten világos körvonalakban megbeszéltek egyrészt álláspontot, ami a

DR. SZASZ ISTVÁN

további munkában jelentékeny előny. Marshall véleménye szerint a külügyminiszterek Németországgal kapcsolatban váró legfontosabb kérdés a német szén, a német behozatal és kivitel, Németország új gazdasági és politikai rendelkezése, végül a német jóváhagyás.

A május 1-i zárórás

A május elseji hivatalos munkaszüneti napokhoz a szovjetek is csatlakoztak, amelyek 2-án rendezték feltehetőleg a szakszervezetek által szervezett tüntetést. A tüntetés célja a munkásság szolidaritásának megmutatása és a szabadságharc támogatása. A tüntetés május első napján kezdődött és a tüntetés május első napján ért véget.

Minden talpalatnyi földnek teremnie kell

A gazda munkáját a múltban is érdeklődés kísérte, s ez érthető, hiszen ettől függött — s függ ma is — a mindennapi kenyér.

Amint azonban asztalunkon az imádságunkba foglalt eledel megjelent, az érdeklődés is nyomokban csökkent s nem sokat törődünk azzal, hogy a „kenyér csodája” hogyan születik meg.

Ma — sajnos — sokat változott a helyzet és mindannyian reszketve figyeljük, hogy az a „csoda” be fog-e következni. Aggodunk a szárazságért s gyakran nézünk reménykedve a tavaszhoz fellegek felé, melyek esőt ígérnek.

Illyenkor öltik az esszünkbe, hogy a csodavárás helyett eszelednünk kell — de sürgősen — mert még a régi közmondás is csak annak igéri az isteni segítséget, aki képes önmagán segíteni. Eszébe jut ilyenkor mindenkinek, hogy van egy két gazdaságmérő: először azokhoz a kenyérgondok közepette egy kis támogatást és tanácsot kérn.

A mezőgazdálkodás iránti érdeklődés a fogyasztó részéről ennél alig terjed tovább. Arról, hogy a mezőgazdasági termelés milyen szellemi és testi erőfeszítéseket igényel, az elemekkel naponta harcot vívó gazdán kívül alig lehet másnak fogalma.

Act pedig, hogy a földet művelő népünknek a mesterséget valahonnan, valakiktől el kell sajátítani, meg éppen kevés ember tudja. Valahogy úgy van — különösen a városban lakók —, hogy a földművelés vele születik a földművelővel. A technikai fogások pedig aprólékos szedlőnőket igényelnek, hogy a termelés megszervezése jóformán semmi, vagy kevés gondot jelent; a pénz meg csak úgy ömlik az áldott anyaföldből. Pedig a mezőgazdaságot is éppen úgy kell tanulni, mint más mesterséget.

Az EMGE 104 éve kiűzött eszeledt a gondolatokról. Ma, nehéz gazdasági körülmények között, saját kicsi vagyontól áldozza a mellette álló nagy közösségért. Az elmúlt százados év után, amikor gondjaink rettentően megsokasodtak, az EMGE elnöke, Szász Pál volt az első, aki kiadta a jelszót, hogy semmiféle áldozattól sem szabad visszahátrálni az egyesüléssel, amikor népünknek a termelési csata előtt és alatt való szellemi és lelki felvérteséséről van szó.

A vezetőség nagy lelkesedéssel vette magáévá a gondolatot s ha nehéz körülmények között is, de az idén 33 tanfolyamon újabb 1000 gazdát állított a már kilépett 13.000 EMGE kalászos gazda mellé a termelés arcvonalába. Hogy ez a hatalmas tábor a többi sok ezer EMGE taggal együtt mindent el fog követni a siker érdekében, afelől nem lehet kétség.

Arról pedig, hogy munkahelyeink magyar gazdánk megkapják a szükséges szaktanácsokat, szintén az EMGE gondoskodik. Vidéki k. rendeltségeink vezetői és kiváló szakemberei éjjel-nappal, gyalog, kétkézer, rónaton a községek szőlőit látogatják meg.

A nyomatott — százasos példányzatot elert — valamint kézzel és néppel töltött EMGE-körlelek tömege pedig a termelési kampány egyik leghatásosabb irányító eszközének bizonyult.

Hisszük, hogy a nehézségeket sikerül áthidalni s az erélyt gazdák az EMGE júniusi mezőgazdasági kampánykisziklásán arról fognak beszélni, hogy: „A jó szót megértettük s kötelességünket megtettük”.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Szerkesztőbizottság:

BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KAROLA

Felölts szerkesztő: BALOGH EDGAR

Hadifoglyok hozzátartozói figyelmébe!

A bukaresti IOVR 190.303/1947. számú rendelete értelmében Kolozsvár polgármesteri hivatalának IOVR irodája felkéri az Észak-erdélyben bevonult és elhunyt, eltűnt vagy jelenleg hadifogoly katonák feleségeit (nőtleneknél született), az árvák gyámjait, hogy nyugdíj-jogosultságuk rendezése érdekében jelentkezzenek a városházán, az IOVR irodában (földszint 47. számú szoba) 9—14 óra között az alábbi sorrendben: április 29-én az A, B, C, D betűvel kezdődő nevekkel. Április 30-án az E, F, G, H betűvel kezdődő nevekkel. Május 2-án az I, J, K, L betűvel; május 3-án az M, N, O, P; május 5-én az R, S, Sz; május 6-án pedig a T, U, V, Z betűvel kezdődő nevekkel.

A MNSZ KOLOZSVÁRI NŐBI-ZOTSÁGA bábszínház előadást rendez Farkas-utca 7 alatti színházában szombaton, május 3-án és vasárnap, május 4-én délután 5 órai kezdettel. Előadása kerül a „Büvis festék” című háromfelvonásos mesejáték.

AZ ERDÉLYI MUZEUM EGYESULET jog- és társadalomtudományi szakosztálya május 2-án, pénteken délután 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem közgazdaságtudományi karának 15. számú tautermében (Bástya-utca 15. I. emelet) szakkultúrát tart, melyen dr. Rajny Tivadar egyetemi tanár „Relativitás a vállalati költségvetésben” című tanulmányát mutatja be.

A SZABADEGYETEMI ELŐADÁSOK ÓRARENDJE: április 30-án, szerdán délután 5 órakor Kiss Géza „A mai román jogalkotás” címmel tart előadást a Bolyai Egyetem jog- és közgazdasági karának 15. számú tantermében, a Bástya-utca 15. alatt. A belépés díjtalan.

AZ IPAR- ÉS KERESKEDELEMÜGYI MINISZTERIUMBAN értekezletet tartottak, amelyen a gabonavásárlás céljából Argentínába utazó román küldöttség utazási előkészületeit tárgyalták meg. A bizottság tagjai — többek között — Bucur Schiopu miniszter és Sandulescu miniszteri tanácsos.

A HADIFOGLYOKTÓL ismét levelek érkeztek kolozsvári és kolozs megyei címekre. A mintegy ezer levélből álló szállítás a Romániai Nők Demokrata Szövetsége osztályozza és osztja szét.

A KOLOZSVÁRI 1. SZÁMÚ POSTAHIVATAL május 12-én déli 12 órakor nyilvános árlejtést tart, a Moldován-utca 31 szám alatt lévő, körülbelül 1000 négyzetméter üres telek béreltérre. A ki-

kiáltási ár tisztviselők részére 1.968.300 lej, földművesek részére 1.628.000 lej, munkások részére pedig 1.125.000 lej. Az ajánlattevők az ajánlati összeg 5 százalékát bányapénzben kötelesek letétbe helyezni. Az árlejtési feltételek megtekinthetők a Dózsa György-utcai központi postahivatalnál, az I. emeleten, a 21. számú szobában, ahol az árlejtést is tartják.

FELHÍVÁS AZ ENKE TAGJAIHOZ! Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesület felhívja tagjait, hogy arcképes igazolványukat május 5-ig az egyesület titkárságán adják le az OSP részéről való felbúvározásra, amely jogot fog adni kedvezményes vasúti utazásra. Csak a tagdíjjal hátralékban nem lévő tagok igazolványát békélyezik le. Csütörtökön este Balogh Ernő dr. tart előadást az ENKE-ben Erdély barlangjairól, vetített képekkel.

(*) KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Hálas köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen felelőselem, Tóth Györgyné temetésén résztvettek és részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Házfelügyelők Szakszervezetének. A gyászoló család.

A Mária Valéria Leányarváz május 3-iki táncestélyének meghívói már szétszálltak a városban. Maguk az árvák kopogtattak be veie mindazokhoz, akik eddig is támogatták őket. A május 3-iki táncestély alkalmat ad egész Kolozsvár városának arra, hogy kifejeze részét a nemes adakozásból azok részére, akiknek a mai sulyos időkben a legsúlyosabbak a megélhetés gondjai. A mulatság színhelye az akadémiai kolégium, (Mátyás diákház) kisterme, ahol szeretet, meglepetés és kitünő házi büfé várja a közönséget.

A „Revista Literara” a román és magyar írók összefogását méltatja

A Bukarestben lezajlott román-magyar írói találkozó alkalmából a fővárosi „Revista Literara” legújabb száma rendkívül meleg hangon méltatja az együttműködés közepre lépését elnyújtó eseményt s ugyanakkor a legidősebb magyar irodalmi temékeket közli román fordításban.

„A nagy hagyományok útja” című vezércikk részletesen ismerteti a román és magyar írók törtékelőseinek évtizedekbe visszanyúló közös gyökerét. Rámutat arra, hogy a két nép íróinak összefogása nem az úttörés jegyében történt, mert ők nem eszelekeszenek egyebet, mint azt, hogy tovább fűzik egy évszázados nemes hagyomány fonálát, mely összekötötte a két nép legkiválóbb képviselőit. Bălcescu és Petőfi felhívása a közös elnyomók ellen mindkét nép legjobbjaihoz visszhangra talált. Petőfitől kezdve Ady Endre, Madách Imre és József Attila költészetén át Gaál Gábor, Nagy István, Szemlér Ferenc és Benedek Marcell mindjában erősödik a testvérisülés gondolatának fonala, melyet anynyiszor védtek meg hősiességgel az írók, ahányszor a két ország feudális reakciója veszélyeztette azt.

Es épp így meghallotta Bălcescu szavát Stefan O. Iosif, Emil Iancu, Mihail Beniuc, F. Păcurariu és Eugen Jebeleanu. Ezt a közös magatartást nem a véletlen szülte. A közös földrajzi helyzet, történelmi sors, az együttélő népek azonos életérdeke, öröme és bánata szülte a legmaradandóbb alkotásokat mindkét nép irodalmában. A román irodalom szociális költészeté Erdélyből sarjadt ki, abból a talajból, mely nemcsak az oligarchia és a nemzeti elnyomatás, hanem a román-magyar testvérisülés földje is volt.

A cikk írója végül rámutat azokra a lehetőségekre, melyek az új demokratikus Romániában nyílnak a nemes hagyományok folytatására és megvalósítására. Idézi a román és az erdélyi írók találkozóit, együttes irodalmi szerepléseiket s méltatja Románia és Magyarország szellemi képviselőinek nagyobb síkon való találkozását, a budapesti Román Hetet. A múltban — olvassuk befejezésül — a Habsburg elnyomók állították Petőfit és Bălcescut egymás mellé, ma pedig a reakció elleni harc s az újjáépítés feladata szólítja az írókat közös munkába.

Első oldalon közli a „Revista Literara” Gaál Gábornak az írói találkozón elmondott ünnepi beszédét. A múlt század magyar költészetét Vargha Gyula és Petőfi Sándor egy-egy verse, a ma irodalmát pedig Nagy István elbeszélése, Szemlér Ferenc és Horváth Imre versei képviselik.

Megindul az új magyar filmgyártás

BUDAPEST. — Amint az ismeretes, a Budapesti Kivonuló fesszintek felbontották a „Humna” filmgyártat, elrabolták a technikai berendezéseket és ezzel tönkretették a virágzó magyar filmipart. A magyar demokráciának az újjáépítés két esztendőjében gondja volt a filmiparra is és így rövidesen több új magyar film gyártását kezdik meg.

A „Mafirt” első filmjének szövegkönyvét Déry Tibor, Hágy Gyula, Tersztyánszky Józsi Jenő, Kassák Lajos és több fiatal magyar író írja.

Déry Tibor filmje, a „Csendes ur és társa” egy Amerikába kivándorolói szárdéköző kispolgárról szól, aki végül még is Magyarországon marad, otthon találja meg élete célját. Két fiatal író Rejtő Jenő regényéből készített humoros filmet. Hágy Gyula a Ganz-gyár regényes történetét írja meg.

Kassák Lajos az Angyaljöld életéből meríti szövegkönyvének meséjét. Film készül a 48-as forradalom nagy történelméről is. Ennek a filmnek a forgatókönyvét Leityán Sándor írta. Megfilmesítendő több Mórész Zsigmond és Móra Ferenc könyvet is.

A magyar demokrácia új filmjeit egész Európában nagy érdeklődéssel fogadják.

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán délután fél 5 órakor: *Aladdin* nem számár.
Este fél 8 órakor: *Tommy és társa*. Csütörtökön, május 1-én, a *Munka Ünnepe*n nincs előadás.
Pénteken este fél 8 órakor: *Senkit sem terhel felelőség*. Bemutató bérlés.

AZ ORSZÁG ÉLETE

Marosvásárhely: Jutalom a jó példáért, büntetés a vetési munkák elhanyagolásáért

A marostordamegyei vetési bizottság a tavaszi vetési munkálatok irányításának elhanyagolásáért és a kapott rendelkezések végrehajtásának elhanyagolásáért Blaj Teodort, Meggyesfalva községi bíróját, Frardes Ioant Felsődecs községi bíróhelyettesét, Cioba Emilt, Felsőköhér községi jegyzőjét, Ormenisan Pavelt, Tacs községi jegyzőjét büntetéstől áthelyezte. Blaga Zaharia jegyzőt megintette és 10 napi fizetésének elvonására ítélte. Danila Micle, meggyesfalvi községi alkalmazottat és Tarcatu Emilt, Örményes községi alkalmazottat megintésre és fizetésének 5 napi elvonására, mint pénzbüntetésre ítélte.

A mulasztások megtorlásával egyidejűleg Simionescu Juliu mezőszabadi községi jegyzőt és Ioan Frunzaru mezőhorasztosi községi írnokot, valamint Borda Dumitru alsóbölkényi községi jegyzőt elismerő díccerében részesítette és tevékenységüket követésreméltó példaként értékelte.

Pusztakeresztiur: Románok és magyarok egymás között megoldották a földreformszerelemet

A MNSZ temestorontali szervezete a községben taggyűlést tartott, amelyen felvetődött a Pusztakeresztiur és a szomszédos Öbéba között dúló viszállykodás és áldatlan állapot is.

A két szomszédos község között a nézeteltérések a földreform végrehajtása során keletkeztek. Az történt ugyanis, hogy a magyar-lakosságú Pusztakeresztiurnak csak igen kevés, a szomszédos román Öbében pedig aránylag igen sok föld jutott a földreform során. A MNSZ megyei kiküldöttségei valamiképpen helyre akarták igazítani a hajlatot és ezért a pusztakeresztiuri taggyűlést otthagya, átmentek Öbébara.

Itt első utjuk Ghiaurchi Traianhoz, a földosztóbizottság elnökéhez vezetői, akiknek elmondották utjuk célját. Kihínt, hogy sem ő, sem a többi Öbében román földműves nem akarja újat állni annak, hogy a szomszédos falu magyar földművesei is hozzá járjanak egy-egy darab földhöz. Jussorosturon még tartott a taggyűlés, amikor a megyei szervezet emberei az Öbében földműveseket vezényel odaérkeztek.

A taggyűlésekből földosztóbizottság lett és mindannyian kivonultak a határba, ahol mindjárt meg is kezdték a föld kimérését. A földosztóbizottság nem kapott kerestőri igazgyogorúkat 8—8 holdat, a többiek pedig 6—6 holdat kaptak az Öbében határból.

Az Öbében románok és a pusztakeresztiuri magyarok ezen az egy napon befejezték mindazt, amit ősök Horea és Dózsa óta harcoltak: megtalálták egymásban a testvért és megkapták földjüket.

Temesvár: Petróleum, krom- és alumínium után érc után kutatnak a Bánságban

Rövidesen megkezdődik a kutató munka a petróleum és a földgáz után a Bánságban. Előreláthatóan felbecsülhetetlen értékű lelőhelyek várnak a kutatókra.

A petróleum és a gáz mellett azonban a Bánság istenáldotta földjében Orsova környékén, Tisovica, Plavisevica, Dubova és Ogradina községek közelében hatalmas kromérclelőhelyek vannak. Megállapították, hogy a bánsági kromérc 38—52 százaléki kromot tartalmaz és a föld méhében lévő kromérclelőhelyeket 2 millió tonnára becsülik. Bár a bánsági kromérc gyengébb minőségű, mint a külföldön található kromérc, mégis hatalmas jelentősége lenne azok feltárásának, mert Európában a Szovjetunió, Törökországon és Görögországon kívül máshol ez a rendkívül fontos érc nem található.

Nagy jelentősége lesz a bányai alumíniumé, a bauxit feltárásának is, minthogy körülbelül 30 millió tonna húzódik meg ebből a másik igen fontos ércből is a Bánságban és Bihar-megyében. Ezeket a lehetőségeket természetesen hatalmas munkával kell majd kihasználni. Es ennek a munkának rövidesen meg is kell kezdődnie.

Bukarest: Újra be kell irni az ellátószervezetekbe az alkalmazottakat

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az összes dolgozókat újra be kell irni az ellátószervezetekbe. A beírást május 10-ig be kell fejezni.

A rendelet értelmében az ellátószervezetek tagjai a következők lehetnek:

a) Az alkalmazottak, beleértve a gyakornokokat és az inasokat is.
b) A nyugdíjasok abban az esetben, ha nyugdíjbevonásuk pillanatában a nekik nyugdíjait folyósító üzemben dolgoztak és amennyiben ugyanazon a helyen laknak, ahol az ellátószerv működik. Ha a nyugdíjukon kívül egyéb jövedelmük is van, nem irhatók be az ellátószervebe.

c) Beíráthatók az ellátószervebe a fenti két ponthoz tartozók családtagjai, amennyiben az alkalmazottal egy fedél alatt laknak, az alkalmazott rántja el őket és néves saját jövedelmük. Családtagoknak számítanak: a férj, a feleség, a szülők, a kiskorú gyermekek és a fűskolát látogató nagykorú gyermekek, amennyiben nem töltötték be 25. életévüket.

Az ellátószervezetnek nem lehetnek tagjai: a munkaadók, továbbá az igazgatási tagok, kivéve, ha a vállalatnál dolgoznak és a kollektív szerződés szerint havi fizetésük van. Nem irhatók be azok az alkalmazottak sem, akik valamilyen szakszervelet tagjai vagy ipart üzemek Nem irhatók be továbbá sem azok, sem az ideiglenes vagy szezonmunkások családtagjai.

Az összes intézmények és vállalatok kötelesek május 10-ig állítani azon alkalmazottak listáját, akik a vállalat székely vagy arról 30 kilométerny társágban dolgoznak. Azon alkalmazottak közt, akik a vállalat székely vagy arról 30 kilométerny társágban dolgoznak, azok a vállalatok és intézmények, amelyek kötelezettségét a helyi tanács ellenőrzi és hitelesíti. A listát a megyei igazgatósághoz kell benyújtani legkésőbb május 31-ig.

Az összes vállalatok és intézmények kötelesek május 10-ig jelenteni a megyei igazgatósághoz a vállalatok és intézmények tagjait, akik a vállalat székely vagy arról 30 kilométerny társágban dolgoznak, azok a vállalatok és intézmények, amelyek kötelezettségét a helyi tanács ellenőrzi és hitelesíti. A listát a megyei igazgatósághoz kell benyújtani legkésőbb május 31-ig.

A rendelet végrehajtását a megyei igazgatóság feladata. A rendelet értelmében a vállalatok és intézmények kötelesek május 10-ig jelenteni a megyei igazgatósághoz a vállalatok és intézmények tagjait, akik a vállalat székely vagy arról 30 kilométerny társágban dolgoznak, azok a vállalatok és intézmények, amelyek kötelezettségét a helyi tanács ellenőrzi és hitelesíti. A listát a megyei igazgatósághoz kell benyújtani legkésőbb május 31-ig.

M Ű V É S Z E T

Vádbeszéd a háború ellen

Gredinár Aurél darabjának ősbemutatója

KOLOZSVAR. — Az évad negyedik ősbemutatójára készül az Allami Magyar Színház. Az ismert kolozsvári ujságírónak, Gredinár Aurélnak „Senkit sem terhel felelőség” című drámája a szerző negyedik jelentkezése a színpadon. Emlékeztetés sikert aratott 1937-ben „Alsóbb osztályba léphet” című darabja, valamint 1945-ben az első világháború kitörésekor meggyilkolt francia szocialista pártvezér tragédiáját feldolgozó egyfelvonásos, a „Jaures”.

A próbák gyakorlati színpadi szerző munkájából adnak izelítőt. Belépésünkkor egy idegklinika felvételi irodájában lejátszódó, feszültséggel teli jelenetnél tartanak a színészek. A darab hőse dr. Ágoston László tanár, aki a háború borzalmaiban elvesztette emlékezőtehetségét s most Orbán András néven dolgozik a klinikán. Ebben a jelenetben találkozunk volt menyasszonyával. Egykori szerelme közben férjhez ment egy gyár-igazgatóhoz. Orbán nem ismeri fel volt menyasszonyát és egész múltjára sem emlékszik.

Ez a dráma központi magja. Ágoston László tíz évvel ezelőtt dolgoz, békés életre készült, a háború azonban fekvő nyomott a kezébe s emberjésére kényszerítette. Ez a lelkiállapot tudatolta tovább áll benne s a második felvonásban egyik nagyfeszültségű jelenetében lelővél volt menyasszonyának férjét. A megrázkódtatás folytán viszonyváltás emlékeztetése a régi Ágoston László munkáját vizsgálja tovább. A térszínház felmentik a gyilkosság vádjától — mert ezért a tragédiáért egyedül a háború ördöge a felelős azok, akik

az ördögöt a világra szabadították.

A próbák jelenlévő szerző a következőket mondotta darabjáról: — A legtisztább humánusmot tartottam szem előtt, amikor ezt a problémát megírtam. A háború Ágoston László tragédiájába sodorta családunkat, népeinket, egész társadalmunkat. A téma komorságát igyekeztem derível színezní, hogy a közönség ne csak a dráma nyomasztó légtörét érezze. Megkérdeztük Lantos Bélát, a darab rendezőjét is.

— Már régebben felhívtam a lektorbizottság figyelmét — mondotta — a darabra és állandóan szorgalmaztam színrehozását, mert olyan emberek vonulnak fel benne, akikkel mindennap találkozunk s akiknek tragédiájával, Kiss Jenő egyfelvonásosán kívül, senki nem foglalkozott még eddig. Szép színes feladathoz is jutottam a rendezés mellett. Többek között a törvényeséki tárgyalás jelenetében elmondhatom az emberiség vádbeszédét a háború ellen. (h.)

A DÉSI MNSZ KOZMÜVELŐDESI BIZOTSÁGA április 20-án jólsikerült énekari estet rendezett. Közreműködtek a nagyváradi, szentmarjai köz- művelődési csoportok dallásai, a római karolikus zenekar, a déi Magyar Dalkör és az állami gimnázium magyar tanáraitól kölöztötték. A MNSZ köz- művelődési csoportja az a cél vezette, hogy munkálta a viláki színes népi ré- szeket is bekapcsolja. Közélebb hozzá az erdőbe köz- művelődési vonalon a falu és a város. A nagymultú dallás- lak értekes teljességűt nyújtottak. A falusi lakosság s munkáid ellenfele is nagyvárban jelent meg, rajnos, ez nem volt tapasztalható a városi lakosság ré- szénél.

Hivatalos áron

nagymennyiségű textilárú, férfi és női szövetek, lábbelik és háztartási cikkek árusítását kezdte még a „Victoria” Szövetkezet

Bőven van áru, mindenki kielégítheti szükségletét

Naponta 500 román és magyar diák kap kedvezményes étkezést a „Victoria” Szövetkezet diákasztalánál

KOLOZSVAR. — Az új áraknak és béreknek a nemzetgazdasági minisztérium részéről történt megállapítása után a gazdasági életben és kereskedelmi forgalomban átmeneti jellegű zökkenés állt be, amit főleg az idézett elő, hogy pénzügyi keletkezett, a vállalatok, a munkaadók — s köztük maga az állam is — nem tudták az új felemelt fizetéseket azonnal folyósítani a testi és szellemi dolgozóknak és ezért — pénz hiányában — az ország egész lakosságának vásárlóképesége csökkent. Ugyanakkor a feketézők és spekulánsok hisztériás rohamot indítottak az árak felverése terén. A kormány illetékes szervei számoltak ezzel a következménnyel és ezért egyidejűleg megtekinték a szükséges intézkedéseket, hogy a különböző vállalatok, a gazdasági életben fontos szerepet betöltő szövetkezetek és ellátó szervek megfelelő mennyiségű és szerű készpénz-ellátásban részesüljenek. Jelentős összegű kölcsönt folyósítottak a különböző termelővállalatok rendelkezésére és a hitelállás során a kolozsvári „Victoria” Munkások Általános Gazdasági és Ipari Szövetkezte is a Román Nemzeti Banktól, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP utján hárommilliárd lejese kölcsönt kapott.

Már most kezdtek az árusítást!

A jelentős összegért a „Victoria” nagy tétel textilárú, kartont, helymet, női és férfi ruházóvetet, ruhásműt, felhúzókat, lábbelik, villanykörtéket — amelyekben különösen érezhető a hiány —, zománccédek, fontos háztartási cikkek vásárolt és ezeket a cikkek a tegnapi napon a Szabad-újság-ter 23. alatt lévő üzletében már meg is kezdte árusítani, még pedig a hivatalos árakon.

A szellemi és fizikai dolgozókat a jelenlegi beszerzési körülmények között igen előnyösen érintő árusításokról és árusításokról kérdést tettünk dr. Semlyén Istvánhoz, a „Victoria” szövetkezet igazgatójához, aki a következő tájékoztató nyilatkozatot adta lapunk részére:

— Célunk az volt a nagy tételű beszerzésével és hivatalos áron történő értékesítésével, hogy a beszerzési alkalmat megkapjuk szövetkezetünk 22.000 családjának. Családjainkat is beszámítva, 60—70 ezer fő legszükségesebb igényeit tudjuk kielégíteni, a most beszerzett jelentős árukészletből.

— Lesz-e a szövetkezet tagjainak pénze arra, hogy vásárolni tudjanak? — érdeklődtünk tőle.

Semlyén igazgató megnyugtatóan válaszolt:

— Elsejke következnek. Az üzletek a vállalatok munkásai megkapják a felemelt fizetéseket és árakat, vásárlóképeségben nem lesz hiány. Az állami tisztviselők május 10-ig megkapják az új felemelt fizetéseket, a pénzügyi élet nemcsak enyhülni fog, de elháríthatóan teljesen meg is szűnik.

— Milyenek az új árak, megfizethetők-e a dolgozók részéről? — tettük fel a következő kérdést.

Az új hivatalos árak

— Az új hivatalos árak nem fizethetőnek senki részére — hangzott a válasz —, mert a tisztviselő az egy évvel ezelőtti forgalmi áraknak. Ezt igazolja az alábbi árak, amelyekben a szövetkezet árusít. Ime: Földmunkások posztó méterezve — 730.000 lej, férfi ruházóvet — 100.000 lej, női kabát — 1 mil. 200.000 lej, női kabát — 1 mil. 200.000 lej, gyapjú — 1.700.000, női ruházat — tiszta gyapjú — 550.000—700.000 lej, nyári paprika ruházat — 550.000 lej, férfiruházat — 550.000—620.000 lej méterezve. Zafir inganyag — tiszta gyapjú — 600.000 lej, mosókarto-

nok 550.000 lej, férfi és női ruházóvet — 700.000—880.000 lej, kombinéanyag 880.000 lej, női selyemharisnya páronként 330.000 lejtel. — Kérem a szövetkezet tagjait, ne rohanják meg rögtön az első napokban üzletünket abban a téves hiedelemben, hogy csak kevés áru van raktáron és az hamarosan kifogy. Árunk bőven van, minden szükségletet ki tudunk elégíteni a jelenlegi forgalmi áraknál 30—40 százalékkal olcsóbban. Az aggodalom is téves és alaptalan, mintha utánpótlási lehetőségek nem volnának. A legendák világába tartozik az a kifogás, hogy a gyárak nem adnak hivatalos árakon árut. A gyárak, a termelővállalatok szívesen és készséggel állnak a szövetkezetek és a beszerzőcsoportok rendelkezésére, egyéni kereskedőknek, mert a szövetkezetek adókedvezményeket és egyéb könnyítéseket élveznek. A beszerzőcsoportok tényleg élveznek bizonyos kedvezményeket és könnyítéseket, a szövetkezetek azonban a szakmai magánkereskedéssel azonos feltételek mellett jutnak áruhoz.

— Milyen eredménnyel működik a „Victoria” szövetkezet diákasztalján? — érdeklődtünk a román és magyar egyetemi ifjúság ellátását megkönnyítő intézmény iránt.

Az egyetemi hallgatókért

— A „Victoria” diákkantinja — válaszolta Semlyén igazgató —, mind a Ferdinánd román, mind a Bolyai magyar tudományegyetem legszegényebb hallgatói részére változtatlanul napi 35.000 lejért biztosít reggelit, ebédet és vacsorát. Körülbelül 4—500 egyetemi hallgató jut így olcsó étkezéshez és ezzel lényegesen megkönnyítjük tanulmányaik folytatását. Több kolozsvári gyári üzem ifjúságának részére is megadjuk ezt az olcsó étkezési lehetőséget, ami szociális szempontból nem lebecsülendő teljesítmény. Természetesen, hogy hivatalos áron a diákasztal is csak a kultort kapja, minden egyéb élelmiszeiket napi áron vásárolunk és így a diákasztal fenntartása jelentős anyagi áldozatot igényel a szövetkezet részéről.

— Reméljük, hogy kedvező időjárás mellett az új termés jó lesz, a zöldségfélék közeli forgalombahozatalával a piaci árak is esni fognak és így nemcsak a diákasztal tagjai, de a többi fogyasztóréteg részére is lényegesen meg fog könnyebbülni a megélhetés napi gondja — fejezte be nyilatkozatát a „Victoria” szövetkezet igazgatója.

A belügyminiszter rendelkezése

felfüggesztettek mindennemű lakásrekvizitálást

KOLOZSVAR. — A kolozs megyei megyefőnökség hivatalához Teohari Georgescu belügyminiszter táviratot intézett, amelyben a megye egész területén felfüggeszti a további ház- és lakásrekvizitálásokat. A rendelkezés értelmében ezentúl csak a belügyminiszter rendelkezéseire és engedélyére lehet lakást lefoglalni.

Megkérdeztük Lazar Constantin polgármestert, hogy a fent jelzett rendelkezés hatáskörébe tartozik-e? A polgármester határozottan kijelentette, hogy a város közvetlenül a belügyminiszter hatáskörébe tartozik, de a rekvizitálások felfüggesztésére vonatkozólag rendelkezést nem kapott. Így a rekvizitálás felfüggesztése a városra nem vonatkozik.

Tudomásunk szerint a város vezetősége a bizonyosság kedvéért felvilágosításért fordul a belügyminisztériumhoz. Így a rekvizitálás jogát a város a helyzet tisztázásáig gyakorolja.

A kolozsvári katonai törvényszék felmentette az izgatás vádjától Pálffy Miklós földműves irót és társait

KOLOZSVAR. — A katonai törvényszék második tanácsának keddi tárgyalási napján egy új tanácselnök mutatkozott be Olongescu Aurel ezredes személyében. Az új tanácselnök a legnagyobb tárgyilagossággal kezeli az ügyeket.

A tanács kedden, április 29-én tárgyalta Deák Lajos református lelkész, Pálffy Miklós kisgazda földműves-író és MNSZ elnök és Tatár Károly volt községi bíró tordaszentmihályi lakosok ügyét, akik izgatás vádjával kerültek a katonai törvényszék elé.

Ez év március 6-án a tordai megyefőnökség utasította a szentmihályfalvi jegyzőre, hogy Tatár Károly községi bíró azonnal váltsák le. A jegyző a megyefőnök utasítását közölte a községi tanáccsal, amely az ügyet megtárgyalta és az aznap délután összehívott Magyar Népi Szövetség rendes heti gyűlés napirendi pontjaita beiktatta. Ugyanakkor a Magyar Népi Szövetség tordai központjától a tordaszentmihályi tagozat utasítást kapott, hogy Tatár Károly helyett jelöljenek ki egy másik személyt a községi bírói tisztségre betöltésére és pnteken reggel küldjék be a tordai szervezethez azért, hogy a kijelölést előterjeszthessék a megyefőnöknek jóváhagyására.

A tordaszentmihályiak, akiknek 20 éven keresztül teljes megelégedésükre bírálva volt Tatár Károly, pénteken reggel felvonultak a megyefőnökségre és kérték, indokolják meg azt, hogy miért váltották le Tatárt akkor, amikor a románok és a magyarok egyaránt megbecsülték. Erre ígéretet kaptak a távollévő megyefőnök helyettesétől és a küldöttség be-terjesztette az új jelölt nevét, akit azonnal kineveztek községi bírónak.

Alig hogy visszatértek a falusiak a községbe, a csendőrség letartóztatta a Magyar Népi Szövetség vezetőit és be-kiáltta őket a kolozsvári katonai törvényszékre, ahonnan 6 nap fogvatartás után a Magyar Népi Szövetség közbenjárására szababon bocsátották és április 29-ére tűzték ki a tárgyalást ügyükben.

A tárgyaláson a vádlottak kihallgatása után dr. Micu ügyész kért szót, kérte a védelmet, mondjon le a tanúk kihallgatásáról és kérte a vádlottak felmentését.

A katonai törvényszék Olongescu ezredes elnökletével felmentő ítéletet hozott.

Pompás eredményt ért el a termelési versenyben

Marosvásárhely munkássága

MAROSVÁSÁRHELY. — A város munkássága a május elsejére történő készülődése alkalmából termelési versenyt indított, amely igen szép eredménnyel zárult. A közüzemek munkássága átszerezte a Diesel-motorokat, amelyek eddig nyersolajjal működtek, földgáz-meghajtásra, a Rata gépkocsium az előírt 10 autóbussz helyett 14 autóbusszt készített el s ezzel 16.96 százalékkal haladták túl az előírt termelést. Ez az üzem megnyerte még az egész ország összes Rata-üzemei között folyó termelési versenyt is.

A városi téglagyár 500 százalékos termelési szaporulatot ért el, most a napi termelés 27.500 téglát és cserépet, a vasuti fűtőház május elsejére 39 mozdonyt javított ki a tervek szerint. Ugyanakkor egy teljes vonatszerelvényt készített el és adott át a Szovjetunióknak. A CFR-műhelyben 600 vasuti kocsi javítottak ki. A cukorgyári munkásság pedig 80 százalékos eredménnyel fejezte be a javítási és karbantartási munkálatokat. Ezekből az eredményekből megállapítható, hogy a munkásság május elsejére nemcsak elvégezte, de sok helyen túl is haladta az előírt munkálatokat és a termelési versenyben előljár.

„Öfelsége Albrecht főherceg”

rahszolgamunkára csalogatja a nyugatos magyarokat 150.000 holdas braziliai birtokára

BECS. — Az amerikaiak által Ausztriában létesített hadifogolytáborok magyar lakói különös körlevelet kaptak az elmúlt napokban.

— Öfelsége Albrecht főherceg — mondja többek között a körlevél — az a tervvel foglalkozik, hogy meg-menti a magyarság számára azokat, akik nem akarnak visszatérni Magyarországra. Öfelsége ugyanis még a háború előtt jelentős vagyont helyeztet el Délamerikában s ezen a pénzen 150.000 magyar hold nagyságú földet vásárolt Braziliában. Secretettel hív és vár mindenkit, aki ezen a földön dolgozni akar. A birtok vezetőjében Öfelsége mellett közreműködik majd Milotay István, a kiváló publicista is, aki egyuttal politikai iskolázásban is fogja részesíteni a birtok dolgozóit.

A továbbiakban az épületes levél elmondja, hogy a braziliai haciendán „csak” addig kellene dolgozni a meg-

tévesztett és megfélemlített, hazájuktól távollattott magyar fiataloknak, amíg a magyar királyság régi fénye” ismét kigyulladhatna és Albrecht főherceg Öfelsége jogára alati visszatérhetnének Magyarországra.

Az amerikai fogolytáborokban élő magyarok a levél elolvasása után egymásra néztek és első kérdésük az volt, hogy honnan a csodából volt Albrecht „főherceg öfelsége” annyi pénze, hogy 150.000 hold földet vásárolhasson össze? A válasz egyszerű:

— Öfelsége akkor kapta ezt a hatalmas összeget a németektől, amikor Zöldi Márton és társait, az újvilági bűbérokat nyugatmagyarországi birtokán át Németországba szöktette. Ezenkívül pedig már akkor kibolt ki Magyarországról hatalmas összegeket öfelsége, amikor az oroszok az első hatalmas csapatokat mérték a németekere.

Az „előrelátó” Habsburg-ivadék és hűsége talpnyalója, Milotay István, „a kiváló publicista” vagy komolyan veszi Albrecht esetleges királyi történő koronázását és ebben az esetben éppen olyan okosak és becsületesek, mint amikor a magyar népet belekergették a legnagyobb katasztrófába, a Szovjetellenes háborúba. Vagy pedig egész egyszerűen olcsó és jó munkaezőt kívánnak toborozni a volt csendőrök és leventegyermek között.

Próbajelentkezés a faipari középiskolába

KOLOZSVAR. — A kolozsvári állami magyar tannyelvű ipari középiskola, amely eddig csak gépipari tagozattal működött, minisztériumi engedély alapján faipari tagozattal bővíti ki. Ez a hír a Magyar Népi Szövetség iskolapolitikájának újabb jeles eredménye. A kolozsvári ipari középiskola a legnagyobb nehézségekkel küzdve végzi hivatalát, mert bár megfelelő gépi berendezéssel rendelkezik, nincs saját épülete. Az iskolának a faipari tagozattal való kibővítése örvendetes és megnyugtató, mert ebből nyilvánvalóan látszik, hogy az iparosodást szemelőtt tartó tanügyi hatóságok minden erejükkel az iskola fejlesztésére töreksznek. Remélhetőleg az új tagozat megszervezése magával hozza a kibővült iskola épületügyének rendezését is.

A faipari tagozat működéséhez 30 növendék beiratkozása szükséges. A Magyar Népi Szövetség Tanügyi Bizottsága felhívással fordul az érdekeltekhez, hogy próbajelentkezés céljából nyújtsák be kérvényüket az állami magyar tannyelvű ipari középiskola igazgatóságához (Augusztus 23-utca 24. szám).

Géppisztolyos banditák támadtak meg egy gépkocsit Borszék mellett

MAROSVÁSÁRHELY. — Maroshevíz és Borszék között a 42. számú marosvásárhelyi személygépkocsit géppisztolyos banditák megtámadták. A gépkocsin az „Izbanda” szövetkezet elnöke, a gépkocsivezető és annak segédje ültek, akik igyekeztek a gépkocsival elmenekülni, de a banditák tüzet nyitottak a gépkocsira.

A bennülők ekkor a gépkocsit elhagyva, az erdőbe menekültek. Bolyongásuk közben egy csendőrszolgálatot találtak és annak kíséretében visszatértek az elhagyott gépkocsishoz. A kocsi fontos alkalmatosságát megfontoltan tárták ki. Az uton járó falusiak elmondták, hogy találkoztak a két fegyveres banditával a szentmihályfalvi központi csendőrség megállapította, hogy a banditák Hanga Alexandru és Brates Banen közismert gonoszak voltak.

Elítélték a kolozsvári neológ zsidó hitközség fosztogatóját

Ellopta a templom hegyssereit az elvetemült bűnöző

KOLOZSVAR. — Simon István, a kolozsvári neológ hitközség volt házimestere állott a törvényszék első tanácsa előtt. Simon több mint egy évtizedig állott a hitközség szolgálatában, amikor a deportálások megkezdődtek. Szolgálati ideje alatt megbízható embernek ismerték, ennek tulajdonítható az, hogy amikor az ellurcolások megkezdődtek, a főrabbi és a hitközség vezetői valamennyien hozzávittek kis vagyonukat. Amikor visszatértek a deportálásból és kérték a megőrzésre átadott javukat, Simon azt felelte, hogy azokat ismeretlen tettesek elvitték.

1946 végén a JOINT szervezettől küldemények érkeztek a kolozsvári zsidóság részére, melyeket a neológ hitközség helyiségeiben raktároztak el. Amikor a dolgok szétosztásra kerültek, igen sok ruhanemű hiányzott belőlük. A gyanus Simon Istvánra terelődött és a megőrzett házkutatás behitronyította, az nem volt alaptalan. A házkutatás alkalmával négy JOINT-küldeményből származó tükörkötőt, férfi ruhát és cipőket találtak a megőrzött házkutatás helyén, ezenkívül azoknak az értékeknek nagyrészt, amelyeket megőrzésre vettek át neki. Sőt a templomban hajtott üzem-

kegytárgyakat is ellopkodta el és a dos aranyhimzésű tóra-terítő és 20 darab ezüsttel himzett imaköpeny is megtalálható. Kihallgatás alkalmával bűntudó vallomást tett. Elmondta azt is, hogy sok értéket küldött haza apáthoz megőrzésre a kolozs megyei Szentkirály községbe. Az apózával, Páll Ferencel közölte, hogy honnan erednek a dolgok.

A törvényszék kedden a déli órákban hirdetett ítéletet. Simon István és felesége bűntudásosságért 8 s 8 hónapi elzárásra és a perköltések megfizetésére ítélték.

SPORTÉLET

Öszeállították a május elsején munkásünnepségek sportmüsorát

KOLOZSVÁR. — Az OSP és a Szakszervezeti Tanács sportosztálya Josof Cornel ömágy és Dankó Károly sportfelelőssel az élén kidolgozta és összeállította a május elsején munkásünnepségek sportmüsorát. A csütörtöki ünnepség délelőtt 9 órákor a felvonulással kezdődik, amelyen 23 szakszervezet 5000 sportolóval vesz részt. A felvonulásra az összes szakszervezetek sportolói délelőtt fél 9 órákor a Szakszervezeti Tanács előtt sorakoznak fel.

Délután 3 órákor a városi sporttelepen folytatódik az ünnepségek, amelyeken a Dermata, Vasas, Rutentil, NKASE, Villamosmű, CFR, BEAC, Universitatea, Schull, Ády és a középiskolások sportolói vesznek részt. A sportünnepség a 100 méteres férfi és a 80 méteres női síkfutással kezdődik, majd vívó-, birkózó- és kosárlabda-bemutató lesz. A 500, 5000 és a

Ma játszó a Ujpesten az ITA-Ujpest mérkőzés

BUDAPEST. — A Magyar-Román Kulturhét keretében nem csütörtökön, hanem ma, szerdán délután 6 órákor kerül lejátszásra az Ujpest stadionjában az aradi ITA és az Ujpest közötti nemzetközi labdarugó mérkőzés. A két ország bajnokjelöltjeinek találkozója nagy érdeklődés elűzi meg és azon jelen lesz Tildy Zoltán köztársasági elnök is.

Az Unitárius Kollégium udvarán rendezik meg a Temesvár-Kolozsvár ökölvívómérkőzést

KOLOZSVÁR. — A Balkán Olimpia ökölvívóbajnokságok küzdelmeit május 16-20-ika között Bukarestben tartják meg. A Román Ökölvívó Szövetség már megkezdte az előkészületeket, amelynek első próbjája vasárnap Kolozsváron lesz, ahol délelőtt fél 11 órákor Temesvár ökölvívó válogatottja Kolozsvár legjobbjával mérí össze erejét az egyes sulycsoportokban.

A bukaresti és a tordai CFR vasárnap Kolozsváron játszanak

KOLOZSVÁR. — A városi sporttelepen vasárnap érdekesnek ígérkező kettős bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. Délután 3 órákor a Karrest vezér tordai CFR a Dermata ellen, majd 5 órákor a bukaresti CFR a Vasas csapatával játszik a NB. 21-ik fordulójában.

A kettős mérkőzés szünetében rendezik meg a Vasas atlétikai szakosztálya kerületi mezei futóbajnokságokat 2000

12x25 méteres váltófutás után kéreparversely, tömegtorna, májusi szertornagyakorlatok következnek. A szakszervezeti zenekarok kísérete mellett népi táncokat lejtenek, majd színes, festői gulában mutatják be az egyesületek az OSP felvénnyét. A 4x60 és a 4x100 méteres női és férfi váltófutás után 3x30 perces barátságos labdarugó mérkőzés lesz a szakszervezeti válogatott és a kolozsvári iskolai válogatott között. A mérkőzés szünetében a 800x400x200x100 méteres Balkán-váltót futják le.

Az egyes sportágak versenyzőit Mester Ernő, Bartha Béla, Kovács Béla, Moldován László testnevelési tanárok, Craciun Antonette testnevelési tanárnő, továbbá Payer Imre, Szabó Gyula és Kiss Dénes készítik elő a csütörtöki délutáni nagy munkásünnepséget bemutatóra, amelyet belépődíj nélkül rendeznek meg a városi sporttelepen.

Az Ujpest csapatában a II. felidőben helyet kap Rudas és Puskás is, hogy a vasárnapi osztrák-magyar válogatott mérkőzésen a két válogatott játékos az ujpesti válogatottak között megszokottabban mozoghasson Bécsben az osztrákok ellen.

mesvár ökölvívó válogatottja Kolozsvár legjobbjával mérí össze erejét az egyes sulycsoportokban. A városok közötti ökölvívó válogatott mérkőzés — a nagy érdeklődésre való tekintettel — az unitárius kollégium udvarán tartják meg. A győztesek bekerülnek az olimpiai keretbe.

a bukaresti CFR a Vasas csapatával játszik a NB. 21-ik fordulójában. A kettős mérkőzés szünetében rendezik meg a Vasas atlétikai szakosztálya kerületi mezei futóbajnokságokat 2000

Az UTUNK

most megjelen legújabb számának ezen előző Szatlin nyilatkozatát közzé — kritikát szellem szükségességéről. Mi — lézi Szatlin Lenin szavát — Marx el — néletre nem egy tekintetű mint be — szertre és érnthetetlen: ellenkezőleg meggyőződünk arról, hogy Marx elmé — te csak annak a tudományának fektette az alapkövet, amelyet a szocialisták minden irányban tovább kell fejleszteni — ha nem akarunk elmaradni az életben. Errekes cikket közöl a szám a „Jehé — wany”: a gyapot birkokátról folyó nem — zetek közti küzdelemről, az amerikai ir — ostudomány hatalmas fejlődéséről zalamint arról, hogy hogyan él és alkot a szovjet író. Az irodalmi vonatkozású cikkek között Melusz József átfogó jel — enzésben mutatja be az élő román iro — dalom kiemelkedő egyéniségeit. Benedek Marcell a világirodalom híres misztifiká — cióit ismerteti, Isák József és Farago Józ — sef pedig két régi költőnkre hívják fel a figyelmet, akik irodalmunkban először szölk dicstérrel a kétkézi munkáról és a munkáról. Képzőművészeti kérdé — seinkkel két cikk is foglalkozik: László Gyula az Erdélyi Szalon kolozsvári Szemlére Ferenc pedig Mattisch Teutsch lános brassói kiállításával kapcsolatosan fejtegeti a képzőművészet viszonyát a ma életéhez.

Versék, novellák, műfordítások és még számos közérdeklő, művészeti és kritikai írás egészíti ki és teszi teljessé a számot. A rejtélykedvelők ebben a számban is szívesen keresz- és szö — vejtélyt találnak.

méteres távon az ifjúságiak, míg 3000 méteres távon a seniorok részére. Az ifjúságiak a CFR-Vasas mérkőzés előtt, míg a seniorok a mérkőzés szünetében futnak be.

Benevezni lehet szombat déli 12 óráig a Vasas Petőfi-utca 9 szám alatti emeleti klubhelyiségében, ahol a kettős mérkőzésre a jegyek elővételben is megválthatók.

SPORTHÍRADÓ
AZ ANGOL KUPA döntőjét 120 perces játék után a Charlton nyerte meg 1:0 arányban a Burnley ellen. A mérkőzés egyetlen gólját a 116-ik percben érte el a Charlton Duphy révén. A mérkőzést 99.000 néző előtt játszották le.

A SZOVJET labdarugóbajnokságok küzdelmei május 2-án kezdődnek meg. A PERECES-FERENCVAROS felbeszakadt labdarugómérkőzés ügyében az MLSz csak május 5-én dönt, mert a hétfő esti ülésen a beidézett tanúknak csak egy része jelent meg.

A KOLOZSVÁRI KORCSOLYAZO EGYLET felhívja Miklós, Jordáki,

Milyen készleteket kell bejelenteni a pénzügyigazgatáságnál?

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium április 3-án kelt 464.517. számú rendelete alapján felhívja az alábbi felsorolást, hogy április 30-ig jelentse be a pénzügyigazgatóság 1. emelet 18. számú irodájában a következő cikkekkel a folyó évi április 9-én este megjelölt készleteket: bedürszölésre használt szesz-, alvanyús elemek részére használt szén, 20 kilós vésnav palackok, esernyőkhöz használt csőköllök, ugyanilyen célra használt bádoglemezéből készült küllök és esernyőknel használatos drótvázák és bádoglemezek.

A felsorolt nyersanyagkészleteket kötelesek bejelenteni: 1. A készárut előállító

gyárak és üzemek, amelyek a készárut a felsorolt nyersanyagokra készíthető illethekeket előzőleg már lefűszöttek. Ezek a cégek kötelesek külön-külön bejelenteni a készárut, félkészárut, valamint nyersanyagkészleteket. 2. A felsorolt nyersanyagokat előállító gyárak. A felsorolt nyersanyagokat importáló és az azokkal nagyban kereskedők. Ezek a saját raktárakon lévő nyersanyagkészleteket, valamint a folyó évi április 9-én este esetleg elvámolt vagy a vámnál lévő nyersanyagokat is kötelesek bejelenteni. Azokat a vállalatokat, amelyek beváltásukat határidőre nem adják be, megbüntetik.

Magyarországi diákok jönnek a nyáron önkirállysági tanulmányútra

DEBRECEN. — Több ízben foglalkoztunk már a debreceni Magyar-Román Társaságnak a román és magyar nép öszinte közreműködésével elősegítő munkásságával. Egyik legutóbbi közgyűlésen dr. Lükő Gábor, a Társaság elnöke beszámolt a román gyermeknyaralási tífási akció tervéről s megemlékezett arról, hogy Debrecenben eddig több mint 250 romániai gyermek elhelyezését biztosították a május közepén kezdődő nyaralásúton.

Ugyanakkor a Társaság a nyár második felében diákokat szeretne tanulmányút céljából Romániába, főleg az önkirállyságba küldeni, hogy ott nyelvi és folklor-ismereteiket kibővítsék. Eddig hatvan diák jelentkezett tanulmányútra. A közgyűlés elhatározta, hogy lépéseket tesz a román-magyar vánunio mialóbbi megvalósítására. Mőzgalmat indítanak a román és magyar katonasírok összeírására és gondozására mindkét ország területén. Tervbevétték, hogy a Debrecenben augusztus hó folyamán rendezendő vásárt nevezetközé nyilvánítsák. A vásár tartama alatt Román-Magyar Kulturhét rendeznek. Jövöbeli munkatervük során lépéseket tettek a Társaság vezetői, hogy a szabadságharc centenáriuma az aradi 48-as emlékeműzem az ottani ünnepségek idejére Debrecenbe kerüljön.

A debreceni Magyar-Román Társaság a két népművészetének kölcsönös megismertetésére iránuló kiadványai között hamarosan megjelenteti román és magyar nyelven a „Nan lakodalma” című román néphaladagyűteményét. A magyar fordítást Komjáthy István végzi.

Heintz, Nagy, Lőrincz I., Lőrincz II., Molnár, Balla, Huszár, Mártonfi, Boér és Sáska II. játékosait, hogy május 1-én, csütörtökön reggel fél 8 órákor fehér hosszú nadrágban a Mihó-utca 10 szám alatt feltétlenül jelenjenek meg.

A VASAS ELNÖKSÉGE felhívja összes labdarugóit, atlétaikat, kerékpározókat, uszókait és a női szakosztályok összes tagjait, hogy csütörtök reggel 8 órákor a Vasas Petőfi-utca 9 szám alatti helyiségben jelenjenek meg, ahonnan — beöltözve — együttesen vonulnak ki a május elsején felvonulásra.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:
CAPITOL: Az eskü.
CORSO: A cigány.
RIO: Premier! Verne Gyula világhírű regénye nyomán: A 15 éves kapitány. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Magyar-román feliratokkal.
ROYAL: A szerelem refrénje.
ROYAL-TEREM: A szerelem lángja.
SELECT: Vissza az uton.
URANIA: A szerelem dala. Magyar film. Főszerepben: Vivi Grot.

Dénezt kap!
Könyveket magas árrban állandóan vásárol az UHU iroda Mária királyné-utca 34.

ADAS-VÉTEL
VESZÉK varrógépeket, varrógépféjeket, varrógéplábakat, varrógéptűket, kerékpárokat, kötőgépeket, alkatrészeket, Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4927
BALKARU Singer cipészgép kitűnő állapotban eladó. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4927
JÉGSZEKRÉNY, pultrákkal eladó. Londra b) dega, Bethlen-utca. 3333
OLAJFESTMÉNY, női pulcverek, szőnyeg eladó. Cim a kiadóban. Cr.
DIOFURNIROS kerekasztal eladó. Vörös Had-sereg-utca 27, asztalosműhely. 3626

ELADÓ modern íróasztal és egy Schöberl-ágy. Bástya-utca 7. 3617
KITÜNŐ állapotban eladó furdőszobafelszerelés. Horea ut 58. 3614
DIOFA teleháló, betétes, diófurniros háló és lakcsiszolt konyhaberendezés olcsón kaphatók Dézsmá-utca 13, butorüzlet. 3605
SÜRGÖSEN eladó löszőr matrác, dunyha, párnák, szőnyeg, butorok, képek. Jugoszlávia-utca 38. Volt Taksony vezér-utca. 3-as autóbusz. 3628
FEHÉR brokát selyem menyasszonyi ruha koszorúval együtt eladó. Jugoszlávia-utca 28. 3630
ELADÓ 1 kétajtós jég-szekrény, 1 kerekasztal, 1 ebédlőasztal, 1 pohárszekrény, 2 virágállvány. Horea-ut 22, emeleten. Gódcz. 3631
ELADÓ sötét keményfa ebédlő, 8 darabból álló. Furdő-utca 20, földszint 2. ajtó. 3632
MODERN rekamié, ebédlőasztal, tölőtű szék, félemeleti üzlethelyiség eladó. Dózsa György-utca 12, félemelet 3. 3643

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej. Állatkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelígs leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szövegírdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nvltér szavankint 10.000 lej.

MODERN diófagyóker kombinált szobarendezés és teleháló kifogástalan állapotban sürgősen eladó. Dézsmá-utca 18, hátul az udvarban. 3605
SÜRGÖSEN eladó egy Hismaister patefon lemezekkel. Gh. Lazar-utca 25, 7. ajtó. 3645
SÜRGÖSEN keresek megvételre vagy bérbé kerti asztalt és széket. Kossuth Lajos-utca 12, bodega. 3644
MODERN konyhák, kombinált szekrények, remiél, szobáasztal, gyermekágy, használt konyhakredenc eladók. Mária királyné-utca 24, asztalos. 3642
JÉGSZEKRÉNY jó állapotban eladó. Kálvín-utca 11 szám. 3634
ELADÓ Philips rádió, egy családi új jég szekrény, virágállványok. Cim a kiadóban. 3636
RÁDIO modern, újipus, eladó. Forduló-utca 2. 3641
EGY modern fehér mély gyermekkosci sürgősen eladó. Csordás-utca 4. 3638
ALLAST KAPHAT
KERESÉK azonnalra 2 éves gyermek mellé gondozónőt. Csak olyanok jelentkezzenek, akik már voltak kisgyermekkel mellett. Godeanu, Furdő-utca 10. Jelentkezni 2-4-ig. 3646
MEGBIZHATÓ, jól főző szakácsnőt jó fizetéssel keresek Dére. Érdeklődni lehet Radák-utca 4, Róth-nál. 3635
MÜVELT, ügyes férfiaknak, nőknek keresteti lehetőség, UHU, Mária királyné-utca 34. 3637
FÜGGETLEN kereskedő üzlettel, keres intelligens, komoly 35-40 éves független, megbízható háztvezetőnőt, akinek otthon nyújtana. Leveleket „Megbízható háztvezetőnő” jelígre a kiadóba kérek. F.
ALLAST KERES
RECEHARISNYA munkát vállalok. Mária királyné-utca 34, II. emelet, 12. ajtó. Gr.
NYOLC évi angliai tartózkodás után hazatértem. Angol nyelvértakat adok. Érdeklődni lehet délután 3-5-ig Erdélyinél, Siesta szálloda. Gr.

INGATLAN-LAKÁS
SZOBA, konyha, furdőszobás lakást keresek. Magas lelőpést fizetek. Cim a kiadóban. Gr.
EGY szoba, konyhát vagy egy szobát keresek úresen. Költséget térítek. Danilo Antalné, Dávid Ferenc-utca 21, festéküzlet.
KÖZPONTBAN modern villa háromnegyedholdas gyümölcsösrel és Bulgáriatelepen 2x2 szoba, konyha nagy kerttel sürgősen eladó. „Doina” ingatlanforgalmi iroda, Bethlen-utca 152.
A DERMATATA közelében lévő 1 szobás lakásomat elcserélném. Közlelebbit: Regőczinél, Szamosközi-utca 27.
HÁZHELY eladó. Erdéklődni 7-9-utca 33. 3623
BUDAPESTI házzal elcserélném kolozsvári házat. Cim a kiadóban. 3316
ELCSEHÉLNÉM kolozsvári kétszobás, konyhás házat tordai hasonlóval. Értekezni Munkás-utca 31.
KISEBB gyümölcsöst a Dónát-ut környékén vikendőházzal a nyári hónapokra bérbevénnék. Egyetem-utca 4, ügyvédi iroda. 3639

Vesz, elad ócskaruhát, perzsaszőnyegel és mindenféle értéktárgyat.
DOMOKOS
Kossuth L.-utca 7

KÜLÖNFÉLE
NŐI bicikliret cserélni női kosztümöt készítek anyagot is adok. Blór. Üni-utca 16. 3627
INGATLANERT adok modern luxus vagy teler autót. Pop garázs, Mórok-utca 64. 4779
TÜZIFA szükségletet beszerzem vagonteltelek esetleg ölenkint. Megkeresés végett leveleket „Tűzifa” jelígre a kiadóba kérek. 3647

Transmisszió tengely
5.70 méter hosszú, háromcsapágyas eladó.
Cim a kiadóban.

VEZÉ ELAD
BUTOR, SZŐNYEG,
porcelán, írógép és egyéb értéktárgyat.
UNICOM
KOSSUTH LAJOS-UTCA 10.

Premier a Magyar Színházban
Május 2.
Senkik sem terhel felelősségét!
Gredinár Aurel nagyhatású színműve.
Rendező: Lantos Béla
Főszereplők: Senkálsczy, Gailó Eliz, Lantos, Réthely, Flina Márta, Hevesi

Gyermekekocsi
ultramodern, feláron csak „UNICOM”-nál
Kossuth Lajos-utca 10.

Iparosok! Május 1-én reggel fél 8 órákor gyűlekezzünk a Karolina-téri székházunk előtt, hogy onnan felvonulva résztvegyünk az ünnepségen. Minden iparos ott leg. en.
Kisiparos Szaktanács.